

PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

Commemoració del 85è aniversari de la segona república

Cerdanyola del Vallès, 14 d'abril de 2016

Bon vespre a tothom. És un plaer ser aquí per compartir amb tots vosaltres aquest dia, per participar en aquest acte de commemoració del vuitanta-cinquè aniversari de la república. Després de la lliçó magistral que ens ha fet l'historiador, jo només compartiré amb vosaltres algunes reflexions molt més modestes. Les vull fer, però.

La primera, vull recordar que la institució que tinc l'honor de presidir, el Parlament de Catalunya, va néixer precisament amb la segona república. Això cal dir-ho, cal recordar-ho, perquè molta gent es pensa que el Parlament, que les institucions de Catalunya, van néixer amb la constitució. Doncs no. El Parlament de Catalunya va néixer, precisament, després de la proclamació de la república. I el primer president, que després ho va ser de la Generalitat, en va ser Lluís Companys, que va ser nomenat el 13 de desembre de 1932. I una part dels diputats republicans que amb la victòria del franquisme van haver de fugir i van esdevenir refugiats en altres països, refugiats com els que ara tenim en camps i els tanquem la porta, van mantenir viva la institució des de l'exili. El darrer president del Parlament a l'exili, Francesc Ferreras i Duran, refugiat a Mèxic, va escriure una carta al primer president de la cambra de l'època democràtica, amb què el felicitava per la seva elecció, però, sobretot, li traspassava tots els poders que ell havia defensat. aquesta carta ens l'anem passant d'un president a l'altre. És a dir, a mi me la va lliurar la presidenta de Gispert, i a ella la hi va lliurar el president Benach, i jo també la lliuraré al proper president o la propera presidenta. Aquesta carta, doncs, és un símbol de la continuïtat de la nostra institució des de la segona república.

La segona reflexió que vull compartir és a l'entorn dels valors republicans. Perquè tots vinculem la república al fet de no tenir rei. Però el republicanisme va molt més enllà. La seva força rau en els valors que el defineixen. En aquest sentit, no som una república, encara, però a la nostra societat els valors republicans hi són molt arrelats; valors com la llibertat, la igualtat o la fraternitat, que ara potser en diem d'altres maneres, però hi són.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

La llibertat, per exemple, forma part de la nostra cultura, de la nostra manera d'entendre el món. "Catalunya i la llibertat són la mateixa cosa", deia el president Companys. I és veritat. No ens agraden les imposicions, i defensem les llibertats individuals i col·lectives. Per això, per exemple, l'any passat, recollint el sentiment del poble català, el Parlament va presentar un recurs al Tribunal Constitucional contra la 'llei mordassa', una llei que retalla els exercicis dels drets civils. I per això, també, la majoria dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya, una immensa majoria, el 80 per cent, creuen que Catalunya té dret a decidir el seu futur.

També tenim arrelat el concepte d'igualtat, que ha evolucionat cap al concepte de la justícia social, que no és una altra cosa que voler posar fi a les desigualtats. Novament, en tenim una mostra al Parlament, on el mes passat, com sabeu, vam fer un ple que els mitjans de comunicació en van dir el "ple de la pobresa", en què, entre altres coses, vam recollir les mesures de l'annex social de la declaració del 9 de novembre i vam aprovar moltes mesures per donar resposta a les situacions d'emergència social que viu el nostre país. Per cert, vull destacar que aquesta vegada els grups parlamentaris van deixar de banda les lluites partidistes i vam aconseguir aprovar quaranta-dues mesures per unanimitat. Aquesta actitud dels grups respon al fet que tots ells representen una societat que vol eradicar les desigualtats.

I també és arrelat en la nostra societat el valor de la fraternitat, la "solidaritat entre els éssers humans"; N'és mostra la voluntat d'ajudar els qui fugen de països en guerra, de països en conflicte, com van haver de fugir, tal com he dit abans, molts republicans durant la guerra civil i la repressió franquista.

Nosaltres no ens resignem a acceptar la mala gestió que estan fent, de la crisi dels refugiats, la Unió Europea i els estats europeus. Tots ens sentim una mica culpables, una mica responsables, de la mala gestió que en fan. Volem ajudar els refugiats, volem acollir-los, perquè som un país solidari i no podem mirar cap a una altra banda davant el seu sofriment. Des de la mateixa societat, és veritat, però també des dels ajuntaments i la Generalitat, ens hem ofert a acollir refugiats. Però són els estats, els qui tenen les competències corresponents, els qui en gestionen l'entrada. Passen els mesos i els refugiats no arriben. I encara pitjor: el govern de l'estat ha criticat els ajuntaments i el govern de la Generalitat perquè s'han ofert a acollir aquestes persones. Diuen que és cosa seva, que és cosa de l'estat, del govern de l'estat. Exactament igual que amb la pobresa energètica.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

La tercera reflexió, que potser és més aviat una reivindicació. Vull reivindicar les dones republicanes, la feina i el valor de les dones republicanes, aquestes dones que han passat de manera invisible per la història. Perquè abans s'ha fet referència a aquells homes que han passat desapercebuts; però és que les dones no hem passat desapercebudes, les dones hem estat invisibles. Si pensem en qualsevol esdeveniment de la nostra història, tant és, del 1714, de l'època republicana, a tots ens vénen al cap noms d'homes. Però, quantes dones ens vénen al cap? Cap ni una. I també hi eren, també van lluitar. Per tant, en vull reivindicar el paper, vull homenatjar totes aquestes dones invisibles, dones invisibles gràcies a les quals avui som aquí. El franquisme va esborrar la democràcia, les llibertats i aquell pas a favor de la igualtat entre dones i homes, ja que les dones van votar per primera vegada el novembre del 1933. La república, doncs, va portar el vot a les dones.

I vull reivindicar i homenatjar una dona que representa totes aquestes dones anònimes, totes aquestes dones anònimes republicanes: Nativitat Yarza, que ara fa vuitanta-dos anys, el 14 de gener de 1934, es va convertir en la primera alcaldessa de Catalunya i de tot l'estat espanyol; es va convertir en l'alcaldeessa de Bellprat, a l'Anoia. Nativitat Yarza, nascuda a Valladolid i que va passar la infantesa a Saragossa, va trencar una barrera. En ser escollida alcaldessa va demostrar que les dones també podien exercir càrrecs polítics. El franquisme, doncs, com deia, va esborrar la democràcia, les llibertats i aquell pas a favor de la igualtat entre homes i dones. Però el republicanisme, amb exemples com el de Nativitat Yarza, havia obert un camí que amb el retorn de la democràcia ja no ens podien impedir seguir.

D'aleshores ençà hem avançat molt, evidentment. Abans meu, per exemple, hi havia una altra presidenta, al Parlament; hi ha moltes conselleres, moltes alcaldesses a ciutats importants, com ara Barcelona, Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Sant Cugat del Vallès... Per tant, és veritat que hem avançat molt, és un pas cap a la normalitat. La dona pot liderar, pot exercir càrrecs de responsabilitat, al nostre país. En teoria tots som iguals davant la llei. Però, tot i que és veritat que hem avançat molt, encara hem d'avançar molt més, ja que la igualtat d'oportunitats, la igualtat en l'exercici de drets, no és encara efectiva. Hi ha una barrera que no és legal, sinó de prejudicis; una barrera invisible de prejudicis, d'injustícia, que encara ara discrimina la dona en molts àmbits. Per això, l'any passat el Parlament va aprovar la llei d'igualtat efectiva entre dones i homes.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

La situació de les dones, d'altra banda, és un dels criteris per avaluar l'índex de democràcia d'un país. Quan es mira el nivell democràtic d'un país es té en compte la situació de les dones, i aquí el nostre no surt gaire ben parat. Avui mateix, per exemple, malauradament, hem tingut un altre episodi de violència contra les dones. Aquesta és una xacra que ens hem de prendre com una qüestió d'estat i l'hem d'eradicar.

I vull acabar com he començat: reivindicant els valors republicans, aquests que tanta i tanta gent ha oblidat, però no nosaltres. Nosaltres tenim memòria històrica, i volem ajudar totes aquestes persones que legítimament busquen també un país on viure, tal com van haver de fer els nostres avantpassats republicans, que es van haver d'exiliar per culpa d'una guerra i una dictadura. Per tant, cal que reivindicuem aquests valors i ens hi comprometem, i, en aquests moments, també, cal que denunciem els qui tenen l'obligació de solucionar-ho, ho poden fer i no ho fan.

A l'últim, vull recordar, avui n'és el dia, els milers de republicans assassinats per la dictadura franquista, els milers que encara són en tombes anònimes, a les vores de les carreteres, els milers que els familiars encara no saben on són. Els vull recordar perquè és sobre la base dels valors republicans, sobre la base d'aquests valors que ells van defensar i pels quals van donar la vida, sobre aquesta base dels valors de la llibertat, la igualtat i la fraternitat, construirem aquesta Catalunya més justa, més democràtica i més lliure que tots volem.

Moltes gràcies.